• Zienswijzen raden en Reactie GR bij Ontwerpbegrotingswijziging 2021 en ontwerpbegroting 2022

O.b.v. de definitieve zienswijzen Delft (DE), Den Haag (DH), Midden-Delfland (MD), Leidschendam-Voorburg (LV), Pijnacker-Nootdorp (PN), Rijswijk (RW), Wassenaar (WA), Westland (WL) en Zoetermeer (ZM)

Document vastgesteld in vergadering van het Algemeen Bestuur van de GR GGD en VT Haaglanden op 9 juli 2021.

	Onderwerp	Zienswijze/verzoek raden	Wat is er al gedaan	Wat gaan we doen
Alg1	Opvolging zienswijze	Aan de orde gesteld door de raden van: WL, PN, RW, WA, ZM, DE, MD, LV Betreft de opvolging van de zienswijze zoals weergegeven in de jaarstukken 2020. Hierin staan de afgeronde punten, nog openstaande punten en planning duidelijke en overzichtelijk weergegeven. Gezien de corona omstandigheden zijn we blij te merken dat veel van de punten inmiddels zijn afgerond en we vertrouwen erop dat de nog openstaande punten zo spoedig mogelijk worden opgepakt en volgens de planning worden afgerond	• De kwaliteit van de toelichtingen zijn verbeterd ten opzichte van voorgaande jaren. • Zowel de uitvoeringsorganisatie als de GR hebben zich ingezet om het proces van afrekening en van tussentijdse verantwoordingen te verbeteren. • Er is een circulaire opgesteld waarin de opzet, werkverdeling en planning van de jaarstukken is toegelicht. • Opnemen van informatie over de ontwikkeling van de wachtlijsten is toegevoegd in de jaarstukken. • De toezeggingen naar aanleiding van de zienswijzen zijn opgenomen in een actielijst van het dagelijks bestuur. De voortgang hiervan wordt periodiek gemeld aan het algemeen bestuur en de raden. De op deze wijze gegeven aandacht aan de onderwerpen uit de zienswijzen kon helaas niet verhinderen dat sommige onderwerpen pas in 2021 afgerond zullen worden.	• Het kwantificeren van de risico's vanaf de jaarstukken 2021 in euro's. Waarbij risico's worden gepreciseerd door kans (%) maal impact (euro's) te vermenigvuldigen tot een risicoprofiel in euro's. Vanaf 2021 kan dit worden gerealiseerd omdat vanaf de begroting 2021 risico's daar waar mogelijk in euro's worden gekwantificeerd. • Na een eerste stap t.a.v. de verbetering van de toelichtingen, zal bij de jaarstukken 2021 nog een extra stap worden gemaakt naar kwalitatief hoogwaardige toelichtingen.
Alg2	Evaluatie GR	Aan de orde gesteld door de raden van: D, WL, PN, RW, ZM, DE, MD, LV Ten aanzien van de evaluatie van de GR verzoeken wij uw bestuur dat de volgende onderwerpen terugkomen in de evaluatie: - quick-wins samenwerking GGD en VT; - benchmark onderzoek bedrijfsvoeringtoeslag (overheadsystematiek); - resultaatgericht werken; - doelmatigheidsonderzoek Gezondheidsbevordering en Epidemiologie; - de relatie tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. Naast de quick-wins bij de samenwerking GGD en VT vragen wij blijvend aandacht te geven aan de samenwerking GGD en VT.	• Het evaluatietraject is gestart met het opstellen van een startnotitie om de scope van de evaluatie te bepalen (doel, reikwijdte en wijze van evalueren). Deze startnotitie is door het algemeen bestuur voorlopig vastgesteld op 9 juli en is ter zienswijze voorgelegd aan de deelnemende gemeenteraden.	• Na de zienswijzeprocedure wordt de definitieve startnotitie vastgesteld door het algemeen bestuur in oktober 2021. Daarna wordt de evaluatie uitgevoerd. De gemeenteraden worden hierin betrokken; • Het effect van de wijziging in de wet gemeenschappelijke regeling wordt meegenomen in de uitwerking van de evaluatie. De verwachting is dat de procedure voor statuutwijziging in de tweede helft van 2022 opgestart wordt; • Het benchmarkonderzoek voor de bedrijfsvoeringstoeslag wordt niet betrokken bij de evaluatie van de GR als geheel, maar bij de evaluatie van de bedrijfsvoeringstoeslag in 2022.

		Ondanks de uitdagingen rondom corona vragen wij u om deze evaluatie van de GR die gepland staat voor 2022 zo veel mogelijk naar voren te schuiven, zodat er dit jaar nog mee gestart kan worden en uiterlijk in het eerste kwartaal 2022 tot afronding komt . Dit zodat de ervaring en kennis van het huidige bestuur daarmee ten volle benut kan worden alvorens er na de gemeentelijke verkiezingen een nieuw bestuur aantreedt. Daarbij verzoeken wij uw bestuur met het oog op de volgende bestuursperiode de (invloed van de) aankomende wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen mee te nemen bij deze evaluatie.		
Alg3	Gemeentefinanciën en bezuinigingen	Aan de orde gesteld door de raden van: WL, PN, RW, WA, ZM, DE, MD, LV Oplopende kosten van (onder andere) het sociaal domein en onzekerheid over de ontwikkeling van rijksmiddelen zetten de gemeentefinanciën steeds verder onder druk. Vrijwel alle gemeenten hebben de afgelopen jaren in een of andere vorm bezuinigingsoperaties uitgevoerd of zijn daar nu mee bezig. Ook voor de komende jaren overheerst onzekerheid en dreigen tekorten. Tot nu toe hebben de gemeenten zich in hun zoektocht naar financiële dekking niet expliciet gericht tot gemeenschappelijke regelingen. Op dit moment willen wij u vragen te onderzoeken hoe in uw begroting en meerjarenramingen besparingen gevonden kunnen gaan worden. Daarbij wordt met name gedacht aan besparingen in het slimmer en efficiënter werken, zuiniger te zijn en het beperken van de overheadkosten. Ook zijn voorstellen om taken te verminderen wat ons betreft mogelijk. In de Kaderbrief van de colleges voor de Begroting 2023 zal nader op de bezuinigingsopties worden ingegaan.		• Quick-wins tussen GGD en Veilig Thuis Haaglanden worden in kaart gebracht. Naar verwachting zijn de resultaten hiervan eind 2021 bekend. • Het bestuur zal onderzoeken of er voor 2022 en 2023 bezuinigingen mogelijk zijn. • Het bestuur wacht de Kaderbrief 2023 af voor nadere invulling van de bezuinigingsopties. • In de voorjaarsbrief t.b.v. de begroting 2023 (februari 2022) wordt u over de uitkomsten van dit onderzoek geïnformeerd.
Alg4	Raadsinformatie-bijeenkomst	Aan de orde gesteld door de raden van: WL, PN, RW, ZM, DE, MD, LV Wij hopen we dat u ook dit najaar 2021 weer een raadsinformatiebijeenkomst voor zowel Veilig Thuis als de GGD kunt organiseren.	• Op 17 februari heeft GGD Haaglanden een (digitale) regionale raadsbijeenkomst georganiseerd waarin de conceptvisie 2030 van GGD Haaglanden gepresenteerd werd.	• Het streven is om in het najaar 2021 een raadsinformatiebijeenkomst voor Veilig Thuis en GGD te organiseren.
Alg5	Toekomstbestendigheid GGD en VTH	Aan de orde gesteld door de raden van: DH		• Binnen de visie van de GGD is de ambitie uitgesproken om een deskundige, proactieve en wendbare organisatie te

		Verdere verbeteringen in de wijze van werken van de GGD en VTH te realiseren, met als doel een toekomstbestendige GGD en VTH.		zijn. Daarmee beoogt de GGD toekomstbestendig te zijn. • In de begroting van Veilig Thuis zijn extra middelen opgenomen voor het toekomstbestendig maken van de organisatie, onder andere door het toevoegen van een kwaliteitsmedewerker en een financieel medewerker aan de staf.
Alg6	Voortgangs- en sturingsinformatie	Aan de orde gesteld door de raden van: DH Verdere ontwikkeling van adequate voortgangs- en sturingsinformatie, opdat de inzet op gezondheid en gezonde levensstijl vanuit de GGD en de ketenaanpak van VTH, zowel door GGD en Veilig Thuis zelf als door de deelnemende gemeenten en andere ketenpartners gevolgd en versterkt kan worden.		• Er is continu aandacht voor het verder ontwikkelen van voortgangs- en sturingsinformatie. Dit gebeurt onder andere in de vorm van workshops met de ambtenaren binnen de AAC. • Door monitoring en onderzoek houdt de GGD zicht op gezondheid en gezonde levensstijl. Deze informatie is onder andere terug te vinden op de site gezondheidsmonitor van de GGD. • Het dashboard van Veilig Thuis wordt opnieuw ingericht om de sturingsinformatie te verbeteren.
Alg7	Beschikbare middelen	Aan de orde gesteld door de raden van: DH Dat, gelet op de kostenstijgingen die met deze begroting gepaard gaan en die met name het gevolg zijn van de extra inzet door de GGD op Epidemiologie en Gezondheidsbevordering, er met oog op de toekomst stringent en wijs dient te worden omgegaan met de beschikbare middelen.	• De budgetbewaking ligt in eerste aanleg bij opdrachtnemer. Met de periodieke rapportages informeert het bestuur zich over te verwachten tekorten voor de GR en stuurt waar mogelijk bij. .	• De kostenstijging van de extra inzet door de GGD op Epidemiologie en Gezondheidsbevordering is incidenteel en is afhankelijk van beschikbare rijksfinanciering. Met deze extra middelen gaat de GGD prudent om. • De raden worden hier via de reguliere P&C producten over geïnformeerd.
Alg8	Bestuurswissel 2022	Aan de orde gesteld door de raden van: MD Met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen in 2022 willen wij u vragen tijdig aandacht te besteden aan het maken van een overdrachtsdocument en inwerkprogramma voor het nieuwe bestuur van de Gemeenschappelijke regeling. Maar ook voor de nieuwe raadsleden in de gemeenten. Het organiseren van een raadsinformatiebijeenkomst hebben wij als zeer nuttig ervaren	•	• Het bestuur treft voorbereidingen voor het overdrachtsdocument en inwerkprogramma voor de bestuurswissel na de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2022.
GGD1	Uitvoeringsrol gezond preventie in visie	Aan de orde gesteld door de raden van: WL, PN, RW, WA, DE, MD, LV Wij zijn positief over de resultaten van het visietraject. Het traject is samen met de deelnemende gemeenten ingegaan waarbij zowel de gemeenten als belangrijke (lokale)		• Tijdens het opstellen van de visie bleken er verschillende meningen te zijn v.w.b. de rol van de GGD. Binnen het visietraject is het gesprek daarom vooral over de inhoud gegaan. De implementatie van de visie zal in het verloop van 2021 en daarna 2022

		stakeholders hun inbreng hebben kunnen geven. Eén van de punten die is ingebracht was de uitvoeringsrol van de GGD in het licht van gezondheidsbevordering en preventie. Wij lezen dit echter niet terug in de 'Visie GGD Haaglanden 2030' die u, bij brief van 21 april 2021, kenmerk GR 2021/025, aan ons heeft aangeboden. We vragen u om deze rol conform de gegeven inbreng van de gemeenten op te nemen in het document.		plaatsvinden. Daarbij komt dan ook de (uitvoerings-) rol van de GGD naar voren.
GGD2	Doelmatigheidsonderzoek	Aan de orde gesteld door de raden van: WL, PN, RW, WA, ZM, DE, MD, LV Met betrekking tot het doelmatigheidsonderzoek merken we op dat de resultaten hiervan zouden worden gekoppeld aan de uitkomsten van het visietraject. Dit vinden we niet terug in de resultaten van het visietraject. Wij verzoeken u een en ander alsnog te verwerken door aan te geven tot welke acties dit gaat leiden.	• Naar aanleiding van onderzoek naar doelmatigheid van de inzet voor epidemiologie en gezondheidsbevordering heeft de GGD verschillende scenario's uitgewerkt. Deze zijn besproken met het AB en er zijn keuzes gemaakt over de inzet van de GGD. Ook is aangegeven dat onderzocht moest worden hoe het benchmark-gemiddelde budgetneutraal kan worden benaderd door middel van bijvoorbeeld herprioritering. Dit onderzoek heeft nog niet plaatsgevonden.	• De GGD had de intentie om doelmatigheid mee te nemen in het visietraject, maar een logischere plek lijkt de implementatie van de visie. Deze implementatie zal in het verloop van 2021 en daarna 2022 plaatsvinden. Daarin worden de uitkomsten van het doelmatigsheidsonderzoek meegenomen. De raden worden hier via de reguliere P&C producten over geïnformeerd.
GGD3	Resultaatgericht werken	Aan de orde gesteld door de raden van: WL, PN, RW, WA, ZM, DE, MD, LV Met betrekking tot resultaatgericht werken merken we op dat na de eerste stappen die zijn gezet voor de invulling van resultaatgericht werken we verder nog steeds geen voortgang hebben gezien in de uitwerking hiervan. In onze vorige zienswijze hebben we aangegeven het van belang te vinden dat de uitvoeringsorganisatie GGD en de deelnemende gemeenten gezamenlijk werken aan de doorontwikkeling van resultaatgericht werken. Ook hierbij hopen wij dat ondanks de uitdagingen rondom corona hier spoedig gevolg aan gegeven wordt samen met de deelnemende gemeenten.	• In de vormgeving van de begroting is een slag gemaakt die bijdraagt aan de doorontwikkeling van resultaatgerichte sturing. • Er zijn afspraken gemaakt over de aanlevering van tussenrapportages die inzicht geven in de voortgang van de resultaten.	• De GGD had de intentie om resultaatgericht werken mee te nemen in het visietraject, maar een logischere plek lijkt de implementatie van de visie. Deze implementatie zal in het verloop van 2021 en daarna 2022 plaatsvinden. Daarin wordt meegenomen hoe de GGD invulling kan geven aan resultaatgericht werken. De raden worden hier via de reguliere P&C producten over geïnformeerd.
GGD4	Data diefstal GGD systemen	Aan de orde gesteld door de raden van: WL, PN, RW, ZM, DE, MD, LV Via de GGD zijn wij op de hoogte gehouden over de data diefstal bij twee GGD -systemen met privacygevoelige gegevens over testen en bron - en contactonderzoek. Indien van toepassing	• De GGD heeft zijn financiële en juridische ondersteuning ingelicht over alle belangrijke facetten rondom de datadiefstal. De ondersteuning houdt de juridische en financiële risico's en consequenties in het oog.	• Via de reguliere P&C producten wordt u over de voortgang geïnformeerd.

		vernemen wij graag wat voor mogelijke juridische en financiële risico's en/of consequenties dit kan opleveren voor de GR GGD en VT Haaglanden.	• In de eerste bestuursrapportage 2021 bent u nader geïnformeerd over de getroffen maatregelen.	
GGD5	Corona steunpakket sociaal en mentaal welzijn en leefstijl	Aan de orde gesteld door de raden van: WL, PN, RW, WA, ZM, DE, LV Gemeenten ontvangen in 2021 extra middelen ter ondersteuning van de leefstijl en het sociaal en mentaal welzijn van mensen in de coronatijd. GGD Haaglanden vraagt om een deel van deze middelen in te zetten ten behoeve van de regionale inzet corona en gezondheidsgevolgen en epidemiologie in 2022 en 2023. Het mandaat om deze middelen te besteden ligt uitsluitend bij de deelnemende gemeenten. Bij het eventueel honoreren van deze vraag van de GGD stellen we in ieder geval de voorwaarde om per gemeente afspraken te maken over de gewenste aanpak en inzet voor de lokale gezondheidsbevordering. Daarbij gaan wij ook ervan uit dat er extra inzet van de GGD is op het gebied van praktische ondersteunende taken en niet alleen inzet door middel van de adviesrol.	• Naar aanleiding van de bespreking van de ontwerpbegroting op 8 april jl. heeft de GGD met elke gemeente individueel gesprekken gevoerd over de inzet van deze middelen specifiek voor deze gemeente.	• Op basis van de gesprekken zal de GGD met de verschillende gemeenten afspraken maken over de inzet die zal worden gepleegd. De inzet zal zijn gebaseerd op hetgeen de gemeenten van de GGD vragen.
GGD6	Lijkschouw	Aan de orde gesteld door de raden van: MD Voorts merken wij op dat we al een aantal jaar op rij bij de afrekening een naheffing krijgen op de plustaak 'Lijkschouw'. Wij verzoeken u hier in de volgende voorjaarsbrief aandacht aan te besteden en in de begrotingswijziging en nieuwe begroting met een reëlere inschatting te komen op basis van de ervaring van de afgelopen jaren.		• In de voorjaarsbrief t.b.v. begroting 2023 (februari 2022) zal hier aandacht aan besteed worden. Indien noodzakelijk worden de consequenties verwerkt in de begrotingswijziging 2022 en begroting 2023.
VT1	Monitoring en wachtlijsten	Aan de orde gesteld door de raden van: WL, PN, RW, WA, ZM, DE, LV Wij spreken onze waardering uit voor de kwaliteitsslag die gemaakt is op het gebied van tijdige informatievoorziening via de tussentijdse rapportages. Ook het feit dat de wachtlijsten bij Veilig Thuis significant afgenomen zijn stemt ons tevreden. Het werken binnen de wettelijke afhandelingstermijnen bij Veilig Thuis is echter nog steeds een onderwerp van zorg. Wij vertrouwen erop dat dit uw voortdurende aandacht heeft. Wij gaan er dan ook vanuit dat de verbetering van de monitoringgegevens zal leiden tot concrete vervolgstappen waarmee deze	• De formatie van het aantal werkbegeleiders is uitgebreid waardoor er binnen de uitvoering meer individuele aandacht en ondersteuning beschikbaar is ten aanzien van de kwaliteit en doorlooptijden in het proces. • De realiteit is dat nu na de veiligheidsbeoordeling prioritering aangemaakt moet worden in de werkvoorraad, omdat er onvoldoende bemensing binnen de teams is om direct acties uit kunnen zetten. Hierdoor is er direct bij de start al een vertraging in het behalen van de wettelijke termijnen. Er loopt een	• Het dashboard met sturingsinformatie wordt opnieuw ingericht. Hierdoor krijgen we beter zicht op het onderhanden werk en kan er tijdig bijgestuurd worden op het moment dat betrokkenheid van VTH uit de pas lijkt te gaan lopen met de wettelijke termijnen. • Om de wettelijke termijnen te kunnen behalen is het van belang dat VTH, zowel na de veiligheidsbeoordeling of afronding van een dienst door Veilig Thuis, over kan dragen naar passende ondersteuning. In de praktijk zien we dat door wachtlijstproblematiek in de keten en/ of onvoldoende passend aanbod de verantwoordelijkheid voor

		wachtlijst en overschrijdingen van wettelijke termijnen nog verder terug gebracht kunnen worden.	actieve werving om de formatie op orde te krijgen. Risico hierbij is dat er te weinig (ervaren) SKJ geregistreerd personeel beschikbaar is in de keten. Ook de gecontracteerde detacheringsbureaus hebben onvoldoende aanbod.	zicht op veiligheid bij Veilig Thuis blijft, totdat er een passend aanbod is. Dit is een van de oorzaken waardoor wettelijke doorlooptijden overschreden worden. • Via de reguliere P&C producten wordt u over de voortgang geïnformeerd.
VT2	ICT-migratie (Bedrijfsvoeringstoeslag)	Aan de orde gesteld door de raden van: WL, PN, RW, WA, ZM, DE, LV Ten aanzien van de bedrijfsvoeringstoeslag vertrouwen wij erop dat de opbouw van deze kosten nu compleet is en gaan wij er vanaf nu van uit dat geldt: begroting is rekening. Wij hebben vernomen dat het doel is om in 2022 het beheer van de ICT -omgeving van Veilig Thuis over te dragen aan de ICT-organisatie van Den Haag. Er loopt momenteel een onderzoek naar de inhoudelijke en financiële impact van deze migratie. Wij verzoeken u ons op de hoogte te houden wat hiervan de financiële impact is.	• Er loopt momenteel een onderzoek naar de inhoudelijke en financiële impact van deze migratie.	• Via de reguliere P&C producten wordt u hierover geïnformeerd, naar verwachting zal dit plaatsvinden in de tweede bestuursrapportage van 2021.
VT3	Extra rijksmiddelen (DUVO)	Aan de orde gebracht door de raden van: MD We geven u wel mee dat de extra middelen naast inzet ten behoeve van versterking van de lokale teams ook ingezet zouden kunnen worden ten behoeve van Veilig Thuis Haaglanden. Hiermee kunnen mogelijk extra hogere deelnemersbijdragen worden voorkomen als Veilig Thuis nieuwe taken krijgt die extra gefinancierd moeten worden. Omdat voor 2021 en 2022 er een voorkeur is om de middelen in te zetten voor de versterking van de lokale teams, vragen we het AB om vanaf 2023 jaarlijks af te wegen hoe deze extra middelen worden ingezet (lokaal of ten behoeve van de Veilig Thuis begroting)		• Het bestuur zal vanaf de begroting 2023 deze afweging jaarlijks toelichten.